

Til samtlige kommuner

IT og CPR
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Telefon 72 26 97 35
cpr@cpr.dk
www.cpr.dk

Sagsnr.
2019 - 1299

Doknr.
85054

Dato
27-03-2019

Orienteringsbrev nr. 2019/2 om bopælsregistrering af børn i CPR

1. Indledning

Den 1. april 2019 erstattes Statsforvaltningen af Familieretshuset og visse sager overføres til familieretten. Forældreansvarsloven er herudover med virkning fra samme dato bl.a. ændret således, at der indføres et nyt familieretligt begreb "delt bopæl". (Punkt 2)

Bopælsregistrering i CPR af børn, der opholder sig mest hos den ene forælder, berøres ikke af, om der er delt bopæl efter forældreansvarsloven. (Punkt 3)

Den nye familieretlige struktur og indførelsen af delt bopæl har medført mindre ændringer af CPR-lovens § 8, stk. 3-5, der regulerer bopælsregistrering i CPR af børn, der opholder sig lige meget hos hver forælder. (Punkt 4)

Ændringerne af CPR-lovens § 8, stk. 3-5, fremgår af vedlagte bilag.

I ministeriets vejledning om folkeregistrering nr. 9273 af 14. juni 2013, afsnit 3.5, kan der læses nærmere om bopælsregistrering af børn i CPR.

2. Delt bopæl efter forældreansvarsloven

Opholdt et barn, der er undergivet fælles forældremyndighed, sig hos begge forældre, der ikke bor sammen, var den ene forælder frem til den 1. april 2019 efter den daværende familieretlige lovgivning bopælsforælder, og den anden forælder var samværsforælder. Barnet havde således efter forældreansvarsloven bopæl hos én af sine forældre, også selvom barnet opholdt sig i en 7/7-ordning.

Fra den 1. april 2019 er der i forældreansvarsloven indført et nyt familieretligt begreb "delt bopæl", som betyder, at i nogle situationer er begge forældre bopælsforældre, og at de derfor skal være enige om de beslutninger om overordnede forhold i barnets daglige liv, som en bopælsforælder normalt selv kan træffe. At barnet har delt bopæl har alene betydning i forældrenes indbyrdes forhold. Reglerne i CPR-loven om bopælsregistrering af barnet administreres således uafhængigt af den delte bopæl, bortset fra de bestemmelser i CPR-lovens § 8, stk. 3-5, der direkte vedrører delt bopæl.

Ved delt bopæl vil et barn fortsat være bopælsregistreret i CPR med én adresse.

Delt bopæl kan etableres på to måder.

Efter den nye bestemmelse i forældreansvarslovens § 18a, stk. 1, bliver det muligt for forældre med fælles forældremyndighed at **aftale**, at barnet skal have delt bopæl efter forældreansvarsloven.

Aftalen ophører, når den ene forælder meddeler dette til den anden forælder. En aftale om delt bopæl anses herudover for bortfaldet, hvis den ene forælder ikke vil acceptere en anmeldt flytning af et barns adresse i CPR til den anden forælder.

Efter ophør af en aftale om delt bopæl har barnet fortsat delt bopæl, indtil forældrene har indgået en aftale om barnets bopæl eller samvær, eller der er truffet en afgørelse om barnets bopæl. Tidligere afgørelser eller aftaler om barnets bopæl og samvær bortfalder ved indgåelsen af aftalen om delt bopæl.

Det kræver ingen registrering at indgå en aftale om delt bopæl, og forældrene kan således indgå aftale om delt bopæl uden at tage kontakt til myndigheder herom. Det er dog muligt for forældrene at få aftalen registreret i CPR via Familieretshuset. Delt bopæl vil blive registreret i CPR på barnet som en ny slægtskabsoplysning. En registrering af en aftale om delt bopæl i CPR vil fremgå af en registerindsigt på barnet. Et eventuelt aftaledokument registreres ikke i CPR, og en aftale om delt bopæl, der er registreret i CPR, kan være bortfaldet, uden at registreringen i CPR er blevet slettet.

Ved ophør af en aftale om delt bopæl kan en eventuel markering i CPR af den delte bopæl fjernes ved, at en forælder anmelder det til Familieretshuset. Anmeldelsen er dog ikke en betingelse for, at aftalen om delt bopæl er bragt til ophør.

Herudover vil der efter den nye bestemmelse i forældreansvarslovens § 17, stk. 3, **automatisk** være delt bopæl efter forældreansvarsloven i tre måneder efter forældrenes samlivsophævelse, hvis der er fælles forældremyndighed, og forældrene på tidspunktet for samlivsophævelsen er uenige om barnets bopæl. I denne periode kan der ikke indledes en sag om barnets bopæl i det familieretlige system, men der kan indledes en sag om samvær. Der er ikke automatisk delt bopæl i forbindelse med en samlivsophævelse, hvis afgørende hensyn til barnets bedste taler imod det, eller hvis begge forældre flytter fra den adresse, hvor barnet var bopælsregistreret i CPR på tidspunktet for forældrenes samlivsophævelse.

Automatisk delt bopæl registreres ikke i CPR.

Det kan læses mere om delt bopæl her:

<https://www.statsforvaltningen.dk/site.aspx?t=Print&p=9649>

3. Bopælsregistrering i CPR af et barn, der opholder sig mest hos den ene forælder.

Efter CPR-lovens § 8, stk. 1, skal kommunalbestyrelsen registrere et barn, hvis forældre ikke har samme bopæl, med bopæl hos den af forældrene, som barnet opholder sig mest hos, uanset hvem af forældrene der har forældremyndigheden eller er bopælsforælder efter forældreansvarsloven.

CPR-lovens § 8, stk. 1, skal sikre, at også et barn er registreret i CPR på den adresse, der til enhver tid udgør barnets faste hovedopholdssted. Et barn kan derfor efter CPR-lovens regler om bopælsregistrering i CPR skulle bopælsregistreres i CPR på en adresse, som ikke er sammenfaldende med den forælder, der efter forældreansvarsloven er bopælsforælder, hvis barnet reelt har sit faktiske hovedophold hos den anden forælder.

Som anført i vejledning om folkeregistrering nr. 9273 af 14. juni 2013, tager CPR-lovens § 8, stk. 1, sigte på en situation, hvor det står klart, at barnet har et fast hovedopholdssted, enten fordi forældrene har indgået en aftale herom, eller fordi barnet i en vis længere periode beviseligt har haft sit faste hovedophold hos den ene forælder, eller fordi det er tilstrækkeligt sandsynliggjort, at barnet vil få sit faste hovedophold hos den ene forælder i en vis længere periode. Bestemmelsen tager derimod ikke sigte på en situation, hvor en optælling af overnatninger og dage viser, at barnet er noget mere hos den ene forælder end den anden, men hvor barnets faktiske ophold er en følge af tilfældigheder, f.eks. fordi der er tale om en opbrudsfase i forbindelse med et samlivsophør eller en ferieperiode. Det fremgår af vejledningen, at i en sådan periode må barnets delvise fravær fra den hidtidige adresse betragtes som midlertidigt fravær, der således ikke på dette tidspunkt kan danne grundlag for registrering af en flytning. Det fremgår også, at først når der er opnået en egentlig aftale om barnets opholdssted, eller når barnet gennem en vis længere periode fast har opholdt sig mest hos den ene forælder, eller det er tilstrækkeligt sandsynliggjort, at barnet vil få sit hovedophold her i en vis længere periode, kan der træffes afgørelse om, at der er sket en flytning efter lovens § 8, stk. 1.

Som anført i ministeriets vejledning om folkeregistrering, lægges det efter ministeriets praksis til grund, at der er sket en flytning efter CPR-lovens § 8, stk. 1, hvis et barn i en periode på to måneder har haft eller vil få sit faste hovedophold hos den ene forælder, også uanset om den anden forælder ikke har samtykket heri, og uanset om der verserer en sag om barnets fremtidige ophold i det familieretlige system. Hvis det på baggrund af sagens oplysninger kan lægges til grund, at der er sket en flytning efter CPR-lovens regler, skal der således træffes afgørelse i sagen, også uanset om den ene forælder ønsker sagen sat i bero på sagens udfald i det familieretlige system.

Delt bopæl har ikke betydning ved en stillingtagen til et barns bopælsregistrering i CPR efter CPR-lovens § 8, stk. 1. Også i en situation, hvor en forælder i forbindelse med en samlivsophævelse anmelder flytning for et barn i perioden med automatisk delt bopæl efter forældreansvarslovens § 17, stk. 3, vil barnet skulle bopælsregistreres i CPR på barnets faste hovedopholdssted, hvis det som anført ovenfor kan lægges til grund, at barnet reelt har eller vil få sit faste hovedophold hos denne forælder.

4. Bopælsregistrering i CPR af børn, der opholder sig fast lige meget hos hver forælder

I CPR-lovens § 8, stk. 2-5, er der – som en afledt følge af, at en person kun kan have én bopælsregistrering i CPR – fastsat særlige regler for bopælsregistrering for børn, der opholder sig fast lige meget hos hver forælder.

Er der uenighed mellem forældre med fælles forældremyndighed om et barns bopælsregistrering i CPR i en situation, hvor der er fælles forældremyndighed, og hvor det kan lægges til grund, at barnet opholder sig i en fast lige deleordning hos begge forældre, finder CPR-lovens § 8, stk. 3-5, anvendelse.

Anvendelsen af CPR-lovens § 8, stk. 3-5, forudsætter, at barnet opholder fast lige meget hos hver forælder, ofte en 7/7 ordning. Hvis der fungerer en 8/6 ordning, betragtes barnet i relation til bopælsregistrering i CPR som havende sit hovedophold hos den forælder, hvor barnet opholder sig 8 ud af 14 dage, og der skal således træffes afgørelse efter CPR-lovens § 8, stk. 1, se nærmere punkt 3.

Som en konsekvens af ændringen af den familieretlige struktur og indførelsen af begrebet delt bopæl er CPR-lovens § 8, stk. 3-5, ændret fra den 1. april 2019.

En del af ændringerne er rene konsekvensændringer som en følge af den nye familieretlige struktur, hvor Statsforvaltningen erstattes af Familieretshuset og visse sager overføres til familieretten.

Henvisningen til forældreansvarslovens § 17, stk. 3, i CPR-lovens § 8, stk. 3, nr. 4, og henvisningen til forældreansvarslovens § 18 a, stk. 2, i CPR-lovens § 8, stk. 4 og 5, er nærmere omtalt nedenfor.

Ved delt bopæl vil et barn fortsat være bopælsregistreret i CPR med én adresse.

4.1. Henvisningen til forældreansvarslovens § 17, stk. 3, (automatisk delt bopæl) i CPR-lovens § 8, stk. 3, nr. 4.

Hensigten med udformningen af CPR-lovens § 8, stk. 3, nr. 4, i 2012 var at undgå, at der skulle ske en genoptagelse i det familieretlige system med henblik på at træffe afgørelse om, hvilken forælder der skulle være bopælsforælder efter forældreansvarsloven, hvis en forælder havde indgået en aftale om samvær overfor Statsforvaltningen, eller hvis en forælder ved en afgørelse truffet af Statsforvaltningen havde fået tildelt samvær i en deleordning, uden at vedkommende derefter havde ønsket rettens stillingtagen til barnets bopæl efter forældreansvarslovens § 17, stk. 1.

Samme forhold gør sig gældende under den nye familieretsstruktur. Som oplyst under punkt 2, er det dog ikke muligt at ansøge om at blive bopælsforælder i en periode med automatisk delt bopæl efter forældreansvarslovens § 17, stk. 3. En forælder kan således kun søge om at få tildelt samvær i denne periode.

CPR-lovens § 8, stk. 3, nr. 4, er derfor ændret, således at den ikke finder anvendelse, når barnet har delt bopæl efter § 17, stk. 3, i forældreansvarsloven. I denne periode kan det således ikke på baggrund af et fastsat eller aftalt samvær i en lige deleordning lægges til grund, at denne forælder har accepteret, at den anden forælder er bopælsforælder, og at der er enighed mellem forældrene om barnets registrering af bopæl i CPR efter CPR-lovens § 8, stk. 3, nr. 4.

Efter udløbet af perioden med automatisk delt bopæl vil en forælder kunne starte en sag om at blive bopælsforælder efter forældreansvarsloven.

Hvis en forælder efter udløbet af perioden med delt bopæl efter § 17, stk. 3, i forældreansvarsloven anmelder flytning af barnets adresse til sig under henvisning til, at vedkommende er bopælsforælder efter forældreansvarsloven, fordi der er blevet aftalt eller fastsat samvær for den anden forælder i denne periode, vil den anden forælder kunne bekræfte dette i forbindelse med den høring, som kommunen foretager over den anmeldte flytning efter CPR-lovens § 13, stk. 2.

Er denne forælder ikke enig i at være samværsforælder, kan vedkommende søge om at blive bopælsforælder, hvis det ikke allerede er sket, og dermed vil situationen ikke længere være omfattet af CPR-lovens § 8, stk. 3, nr. 4. Har forælderen indledt en sag om barnets bopæl efter forældreansvarsloven, eller oplyser vedkommende at ville gøre dette, vil det afhænge af en konkret vurdering, om sagen herom er indledt i sådan tidsmæssig sammenhæng med udløbet af perioden med delt bopæl efter § 17, stk. 3, i forældreansvarsloven, at der ikke kan siges at foreligge enighed om, hvem der er bopælsforælder.

Perioden med delt bopæl efter § 17, stk. 3, regnes fra forældrenes samlivsophævelse. Samlivsophævelse anses for at være sket, når fællesskabet om bolig og husholdning, dvs. om det fælles hjem, afbrydes på grund af uoverensstemmelse. På dette tidspunkt fraflytter den ene forælder ofte det tidligere fælles hjem. I tilfælde af uenighed mellem forældrene om, hvornår samlivet blev ophævet, skal der foretages en konkret vurde-

ring af sagens nærmere omstændigheder, f.eks. hvis forældrene ved samlivsophævelsen har opdelt boligen, og de begge fortsat bebor denne.

Praksis for beregningen af perioden efter § 17, stk. 3, vil blive fastlagt i Familieretshuset, der bl.a. behandler ansøgninger om barnets bopæl efter forældreansvarsloven. Familieretshuset vil således kunne yde generel vejledning herom.

Familieretshuset kan herudover yde generel vejledning til kommunen om forståelsen af reglerne om delt bopæl, hvis der opstår tvivl i forbindelse med kommunens stillingtagen til et barns bopælsregistrering i CPR.

4.2. Henvisningen til forældreansvarslovens § 18 a, stk. 2, (ophør af aftalt delt bopæl) i CPR-lovens § 8, stk. 4 og 5.

Som anført under punkt 2, kan forældre med virkning fra den 1. april 2019 efter forældreansvarslovens § 18 a, stk. 1, **aftale** at have delt bopæl. En aftale om delt bopæl kan f.eks. indeholde betingelser om den geografiske placering af forældrenes bopæle.

Hvis en aftale om delt bopæl indeholder betingelser om den geografiske placering af forældrenes bopæle, og en forælder har bragt aftalen til ophør overfor den anden forælder inden for 1 måned efter den andens forælders flytning, fordi den anden forælder ved at flytte ikke har overholdt disse betingelser, er det bestemt i forældreansvarslovens § 18 a, stk. 2, at barnet efter forældreansvarsloven har bopæl hos den forælder, der har overholdt aftalen. Denne forælder er dermed bopælsforælder efter forældreansvarsloven fra tidspunktet for ophøret af aftalen om delt bopæl, hvilket er afspejlet i ændringen af CPR-lovens § 8, stk. 4 og 5.

Det fremgår af lovbemærkningerne til forældreansvarslovens § 18 a, stk. 2, at bestemmelsen alene vedrører aftaler om delt bopæl, der indeholder betingelser om, hvor forældrene har deres bopæl (folkeregisteradresse). Det er anført, at det f.eks. kan være angivet ved en betingelse om, at forældrene ikke må flytte længere væk end et angivet antal kilometer fra den tidligere fælles bopæl eller fra et specifikt geografisk sted, der er defineret ved f.eks. adresseangivelse. Det er anført, at betingelsen skal være entydig og ikke må give anledning til fortolkningstvivl. Endelig er det angivet, at dette f.eks. kan sikres ved, at det i aftalen fremgår, at der ved beregningen af, hvorvidt en afstand fastlagt i kilometer er overholdt, anvendes reglerne om beregning af befordringsfradrag.

Familieretshuset vil som anført under punkt 4.1. kunne yde generel vejledning herom.

Med venlig hilsen
Birgitte Mikkelsen

Bilag 1

Fra den 1. april 2019 har CPR-lovens § 8, stk. 3-5, følgende ordlyd:

§ 8, Stk. 3. Opholder barnet sig lige længe ad gangen hos hver af forældrene, og har forældrene fælles forældremyndighed, skal kommunalbestyrelsen registrere barnet med bopæl hos den af forældrene, som forældrene over for kommunen erklærer sig enige om. Enighed anses ligeledes for at foreligge ved dokumentation over for kommunen af

- 1) indgåelse af et retsforlig om barnets bopæl,
- 2) indgåelse af en aftale om barnets bopæl over for **Familieretshuset**,
- 3) indgåelse af en aftale om barnets bopæl, når det i aftalen udtrykkeligt er bestemt, at aftalen kan danne grundlag for tvangsfuldbyrdelse, eller
- 4) at den ene forælder over for **Familieretshuset eller familieretten** har accepteret at være samværsforælder, **dog ikke når barnet har delt bopæl efter § 17, stk. 3, i forældreansvarsloven.**

§ 8, Stk. 4. Opholder barnet sig lige længe ad gangen hos hver af forældrene, som på trods af fælles forældremyndighed ikke efter stk. 3 kan anses for at være enige om registreringen af barnets adresse i CPR, skal barnet registreres med bopæl hos den af forældrene, der i medfør af forældreansvarslovens § 17, stk. 1, **§ 18 a, stk. 2**, eller § 26, stk. 1, er bopælsforælder. Er der ikke taget stilling til spørgsmålet om bopælsforælder efter forældreansvarslovens § 17, stk. 1, eller § 26, stk. 1, **og er barnets bopæl ikke fastlagt i medfør af forældreansvarslovens § 18 a, stk. 2**, forbliver barnet registreret på den adresse, barnet havde, før uenigheden opstod, hvis denne adresse er en af de angivne adresser.

§ 8, Stk. 5. Opholder barnet sig lige længe ad gangen hos hver af forældrene, som på trods af fælles forældremyndighed ikke efter stk. 3 kan anses for at være enige om registreringen af barnets adresse i CPR, og er der ikke taget stilling til spørgsmålet om bopælsforælder efter forældreansvarslovens § 17, stk. 1, eller § 26, stk. 1, **og er barnets bopæl ikke fastlagt i medfør af forældreansvarslovens § 18 a, stk. 2**, følger barnets bopælsregistrering bopælen for den forælder, som barnet forud for uenigheden havde fælles adresse med, hvis ingen af de angivne adresser er barnets hidtidige adresse. Er ingen af de angivne adresser barnets hidtidige adresse, og havde barnet forud for uenigheden fælles adresse med begge forældre, registreres barnet i CPR med bopæl i kommunen, men som fraflyttet den tidligere adresse, jf. § 6, stk. 4, indtil der er taget stilling til spørgsmålet om bopælsforælder efter forældreansvarslovens § 17, stk. 1, eller § 26, stk. 1, **barnets bopæl er fastlagt i medfør af forældreansvarslovens § 18 a, stk. 2**, eller der opnås enighed mellem forældrene om registrering af barnets bopæl, jf. stk. 3.

I bilag 1, nr. 7, til CPR-loven er det herudover indsat, at der kan indsættes oplysning om delt bopæl efter § 18 a i forældreansvarsloven.